

Theorie

Je kan nu, als het goed is, een zin helemaal ontleden t/m meewerkend voorwerp. Het kan zijn dat je dan zinsdelen overhoudt in een zin. De zinsdelen die overblijven zijn **bijwoordelijke bepalingen** (bwb). Bijwoordelijke bepalingen geven antwoord op vragen als: *Waar? Waarheen? Wanneer?* etc.

voorbeelden:

Door het slechte weer werd de wedstrijd op het laatste moment afgelast.

Het werkwoordelijk gezegde in deze zin is: *werd afgelast*

Het onderwerp is: *de wedstrijd*

Het lijdend voorwerp is: -

Het meewerkend voorwerp is: -

De volgende twee zinsdelen blijven over:

- *door het slechte weer*

- *op het laatste moment*

Dus in deze zin staan **twee** bijwoordelijke bepalingen.

Dennis doet altijd boodschappen voor zijn buurvrouw.

Het werkwoordelijk gezegde in deze zin is: *doet*

Het onderwerp is: *Dennis*

Het lijdend voorwerp is: *boodschappen*

Het meewerkend voorwerp is: *voor zijn buurvrouw*

Het volgende zinsdeel blijft over: *altijd* en is dus een bijwoordelijke bepaling.

Bijwoordelijke bepaling van *tijd* of *plaats*

Je hebt veel verschillende soorten bijwoordelijke bepalingen. Twee daarvan zijn de bijwoordelijke bepaling van **tijd** en de bijwoordelijke bepaling van **plaats**.

Wanneer een bwb aangeeft **wanneer** iets plaatsvindt / heeft plaatsgevonden, heb je te maken met een bijwoordelijke bepaling van **tijd**.

Wanneer een bwb aangeeft **waar** iets plaatsvindt / heeft plaatsgevonden, heb je te maken met een bijwoordelijke bepaling van **plaats**.

voorbeelden:

In de badkamer is Merel haar tanden aan het poetsen.

Het werkwoordelijk gezegde in deze zin is: *is aan het poetsen*

Het onderwerp is: *Merel*

Het lijdend voorwerp is: *haar tanden*

Het meewerkend voorwerp is: -

De bijwoordelijke bepaling: *in de badkamer* (bwb van plaats)

Volgende week gaan we koekjes bakken voor ouderen.

Het werkwoordelijk gezegde in deze zin is: *gaan bakken*

Het onderwerp is: *we*

Het lijdend voorwerp is: *koekjes*

Het meewerkend voorwerp is: *voor ouderen*

De bijwoordelijke bepaling: *volgende week* (bwb van tijd)